

Ett Gotland för alla

Vänsterpartiets vision är ett jämlikt samhälle, grundat på solidaritet, jämställdhet och rättvisa. Vi vill ha ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck. Vi vill ha ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där vi bygger vår framtid i frihet tillsammans. Vi vill ha ett solidariskt land med en gemensam välfärd.

Vänsterpartiet är alternativet för dig som vill att Sverige ska vara världens mest jämlika land. Vi har genom förhandlingar med regeringen fått igenom viktiga samhällsreformer, som mer pengar till sjukvård, skola och äldreomsorg. Vi har också drivit igenom satsningar för att minska de ekonomiska klyftorna, såsom fria glasögon och läkemedel till barn, höjt underhållsstöd och förbättringar för människor med låga pensioner eller sjuk- och aktivitetsersättning. Tillsammans med oss har regeringen fördelat mer pengar till dem som har störst behov, men vi har inte lyckats få regeringen att omfördela pengar från dem som har mest.

Ett samhälle med ökande skillnader mellan rika och fattiga är en grogrund för rasistiska och fascistiska rörelser och partier, en grogrund för social utsatthet och kriminalitet. Vänsterpartiet tror på att dela resurserna. Det vinner vi alla på!

Vänsterpartiet vill att:

- Välfärden ska finansieras av oss alla solidariskt och därför måste vi vara beredda att betala de skatter som behövs för att klara en välfärd åt alla.
- Förändra skattesystemet så att det omfördelar, utjämnar orättvisor och ser till att välfärden kan finansieras.
- Skatteflykt och skattefusk ska bekämpas.
- Skolan, vården och omsorgen ska drivas av omtanke och inte av vinstintressen.
- Jämställdhet, jämlikhet, mångfald, delaktighet och folkhälsa skall genomsyra all verksamhet.
- Gotland ska bli en ännu bättre plats att leva på och besöka. En ö som präglas av öppenhet och mångfald. En ö där alla känner sig välkomna och bemöts med respekt, trots våra olikheter, där kultur och näringsliv blomstrar.
- Region Gotland och regionens alla verksamheter präglas av demokratiska principer. Demokratin behöver försvaras och stärkas. Att kämpa för demokrati är också en del av vår politik mot orättvisor och ojämlikhet. Tron på politikens möjligheter måste återupprättas.
- Att Region Gotlands arbete för att minska klimatpåverkande utsläpp och miljöförstöring intensifieras i den takt som krävs för att klara våra åtaganden enligt Parisavtalet.

Nu följer mer ingående beskrivet hur Vänsterpartiet på Gotland vill arbeta inom några viktiga områden för att nå vår vision.

Utveckla hela Gotland

För att det gotländska samhället ska må bra, behöver hela Gotland utvecklas, och öns alla styrkor tas tillvara. Gotland erbjuder många attraktiva livsmiljöer, som kan ge förutsättningar för ett gott liv i framtiden. Här finns en levande landsbygd med fungerande serviceorter och ett rikt omväxlande landskap. Här finns också Visby, den lilla, nära staden med stort kulturutbud, god service och universitet. Attraktiva och unika miljöer som kompletterar varandra. Gotland ska vara en välkomnande plats för inflyttning och ta tillvara nya gotlänningar i alla åldrar - det är viktiga delar i vår utvecklingsstrategi.

Utvecklingen på landsbygden och de mindre orterna är i hög grad beroende av ett bra lokalt engagemang men ett engagemang från regionen är också nödvändigt. Förutsättningen för en Orts eller ett områdes utveckling är ofta en bra kommunal service. Det måste finnas en välfärd att lita på som gäller hela Gotland. Tydliga utfästelser från regionen om den kommunala servicen kan därför vara ett sätt att åstadkomma goda förutsättningar för ett uthålligt utvecklingsarbete.

Vänsterpartiet på Gotland kommer arbeta för att:

- Regionen stödjer det lokala utvecklingsarbetet, för att underlätta för lokala krafterns arbete med landsbygdsutveckling.
- Lokala utvecklingsplaner kan utformas efter de lokala förutsättningarna och det är de berörda som avgör innehållet men det är också viktigt att regionen ger stöd under arbetet. Regionen kan hjälpa till med tips och kontakter men också genom att ta fram viktiga underlag för den lokala diskussionen.
- De lokala utvecklingsplanerna ska kunna vara ett dokument som samlar olika aktörer och redovisar både långsiktiga planer och mer kortsiktiga aktiviteter. I utvecklingsplanerna bör det också kunna ingå olika former av överenskommelser och partnerskap med regionen.

Service över hela ön

Ö-läget innebär att Gotland behöver ett brett utbud av service, kultur och fritidsaktiviteter för att vara en attraktiv plats att bo på.

Grannkommunernas utbud är för oss ganska otillgängligt. Det behövs också en bra spridning av service över ön, till de större tätorterna, och till landsbygden som annars riskerar att bli oattraktiv för åretruntboende.

Vi vill se till att kollektivtrafiken är ett bra alternativ till bilen för oss gotlänningar. Införandet av stomlinjer med tätare turer kommer göra det enklare att pendla. Pendlarparkeringar där bilen eller cykeln kan ställas över dagen kompletterar för dem som bor en bit ifrån busshållplatsen. Vi vill sänka biljettpriset för dem som åker längst för det är där vi gör de största miljövinsterna. Vi ska även se till att kollektivtrafiken helt och hållet drivs med förnyelsebara bränslen.

För att förbättra resmöjligheterna bör regionen också utveckla anropsstyrd kollektivtrafik och delta i utveckling av samåkning.

Vi vill utveckla och bredda bibliotekens uppdrag så att de kan fungera som servicepunkter för Region Gotland på hela ön. Där ska finnas information om Regionens verksamhet, service och tillståndsgivning. På biblioteken ska det också vara möjligt att få hjälp att få vidare kontakter med region Gotlands olika enheter, och att genomföra digitala möten med tjänstemän från andra verksamheter i regionen. Genom en utökning av bibliotekens programverksamhet kan bibliotekens betydelse som viktiga träffpunkter öka. Möjlighet att kunna komma in och låna böcker utanför öppettiderna ger ökad tillgänglighet.

Ö-läget och många landsbygdsboende ger speciella förutsättningar och utmaningar för att organisera en bra skola på Gotland. Det är också en service som många uppfattar som extra viktig att ha i närområdet. Vänsterpartiet arbetar för att Gotland ska ha förskolor och skolor av god kvalitet väl spridda över ön, så att alla områden blir attraktiva också för barnfamiljer. Samtidigt ser vi att det fria skolvalet och tendensen att välja skola i Visby försvårar möjligheten att behålla en väl spridd organisation med verksamhet av god kvalitet.

Gotland har ett utsatt ö-läge där det är svårt för räddningstjänsten att få förstärkning från andra kommuner, en stor yta och under delar av året många människor. Det är därför viktigt att ha ett tillräckligt stort antal utbildade brandmän och en geografiskt spridd organisation. För att ge hela ön bra räddningstjänst ska de stationer och brandvärn som finns bevaras.

Vatten och avlopp är en del av den infrastruktur som krävs för att en utveckling av hela Gotland ska vara möjlig. Men en långsiktig utveckling kräver också hushållning och skydd av vattentillgångarna.

För att erbjuda bästa möjliga utveckling på hela Gotland är det nödvändigt med en långsiktig och väl genomtänkt planering där också vatten och avlopp ingår i planeringen. Högre miljökrav och högre krav på hälsoskydd behövs och kommer att kräva mer insatser från Region Gotland bland genom fortsatt utbyggnad av det kommunala VA-nätet men också genom förbättringar av vattenproduktionen och avloppsreningen.

Regionen bör också stödja och stimulera lokala, kretsloppsanpassade lösningar som kan genomföras av regionen eller av de boende själva.

Gotland, en del av Sverige

Hela Gotland är en landsbygdsregion i ett nationellt perspektiv, ön behöver vara attraktiv för att locka invånare och företag. Vänsterpartiet driver en aktiv regionalpolitik för att ge hela Sverige möjlighet att utvecklas. Det handlar bland annat om omfördelning mellan regioner, att fördela statliga jobb och utbildningsplatser utanför storstäderna och om satsningar på infrastruktur och kommunikationer. Andra områden som är viktiga, är att se till att Sverige blir mer självförsörjande på livsmedel och utvecklas till "det hållbara matlandet".

Sveriges landsbygder är olika, så det krävs också satsningar på det som är viktigast för varje regions utveckling.

Goda kommunikationer är grunden för alla regioners utveckling, för Gotland är färjan "landsvägen". Vänsterpartiet arbetar för en god tillgänglighet till Gotland. Trafiken ska drivas med

snabba, moderna färjor som har hög kapacitet och möjliggör en bra turtabell. Låga priser, så kallade "vägpriser" skall råda.

En trygg energiförsörjning är nödvändig för både människor och företag. Gotland är en del av Sverige och ska vara anslutet till stamnätet för el. Öns möjligheter till förnyelsebar energiproduktion ska kunna tas tillvara, det måste vara möjligt att exportera el till fastlandet.

Vårt ö-läge kräver att vi har ett akutsjukhus, vilket vi är för få invånare för att betala för. Vänsterpartiet anser att Gotlänningarna skall ha en likvärdig sjukvård som övriga landet, för att klara det så behöver Gotland extra statligt stöd.

Att klara miljöfrågorna är enda alternativet

Ekosystemtjänster är sådant som en stabil natur levererar till oss utan att vi knappt tänker på det. Vissa har vi större möjligheter att påverka lokalt på Gotland, till exempel landskapets vattenhållande förmåga medan andra, till exempel ett stabilt klimat, regleras globalt.

Trots att Gotland bara är en liten ö i världen behöver vi ta vårt ansvar och minska vårt brukande av ändliga naturresurser och våra utsläpp för att planetens temperatur inte ska öka till mycket skadliga nivåer för vårt samhälle. För tillfället lever vi som att vi hade ungefär 4,2 jordklot till vårt förfogande! Vår konsumtion sker alltså på någon annans bekostnad! Vi behöver minska vår konsumtion av varor, vårt bilåkande och flygande. Vi behöver se till att den biologiska mångfalden är fortsatt artrik så ekosystemen är så robusta som möjligt när klimatförändringarnas påverkan blir allt starkare.

Vårt sätt att leva här i Sverige har en negativ påverkan på många andra ställen i världen. Vi behöver ta större ansvar även för denna påverkan. Enligt scenarier för framtidens förändrade klimat kommer vi i Norden klara oss någorlunda bra. Närmare ekvatorn och i oftast redan fattiga länder kommer påverkan bli katastrofal. Det är en djup orättvisa att de som påverkat klimatförändringarna minst troligen är de som kommer drabbas hårdast av dem.

Vänsterpartiet vill att Region Gotland snarast gör en utsläppsbudget som konkretiserar vilka utsläppsminskningar vi behöver göra tills när, för att klara våra åtaganden enligt Parisavtalet. När den är gjord följer vi den!

Region Gotland ska fortsätta med att ställa höga krav på social och miljömässig hållbarhet i alla upphandlingar av varor och tjänster. Konsumtion ska bidra till god resurshushållning och gärna vara en del av lokala kretslopp.

Region Gotlands byggnader bör i så stor grad som möjligt utrustas med solceller. Gotland har bäst förutsättningar i landet för solenergi. Vi bör föregå med gott exempel för övriga Sverige och även uppmuntra alla företag på ön att göra det. Vid nybyggnation bör höga krav ställas på energi- och övrig resursförbrukning.

Vänsterpartiet kommer fortsätta att arbeta för att ökad andel ekologisk och vegetarisk mat inom Region Gotlands verksamheter. För oss är det viktigt att maten är nyttig, god och av bra kvalitet och att den inte bidrar till ohållbart brukande av våra resurser.

Vänsterpartiet kommer fortsätta arbeta för att vår vattenförsörjning ska vara hållbar. Den beslutade dagvattenplanen ska genomföras och ändringar i befintliga bostadsområden göras där så är möjligt för att ta hand om vattnet lokalt och minska mängden skadliga ämnen som hamnar i vår natur och vårt hav. Likaså är det viktigt att vi fortsätter arbetet med att åtgärda enskilda avlopp, både för att minska halterna av näringsämnen som läcker ut i havet och för att förbättra kvalitén på vårt dricksvatten. Även för det kommunala dricksvattnet behöver vi fundera över hållbara lösningar, både vad gäller vattenbildningen och förbrukningen.

Östersjön är hårt ansatt av mänsklig påverkan. Förbättringsåtgärder har gjorts, till exempel vad gäller utsläpp av näringsämnen, och det ger resultat. Men vi har en lång väg kvar innan övergödningen och rubbningarna i ekosystemen kan läkas. Lokalt kan vi fortsätta minska vårt näringsläckage och utsläpp av farliga ämnen och mediciner från avlopp, reningsverk och jordbruk. Men de största förändringarna behöver vi göra gemensamt med övriga länder runt Östersjön. Vänsterpartiet arbetar för att minska övergödningen bland annat genom regelverk som uppmuntrar exempelvis kryssningsfartyg att tömma sina avloppstankar i hamn istället för på

internationellt vatten, att de tillåtna fiskekvoterna baseras på vad forskningen säger att ekosystemet tål och åtgärder för att minska spridningen av mikroplaster i havet.

Vänsterpartiet säger nej till utvinning av olja på eller runt Gotland.

Att åka kollektivt är bäst både för miljö och ekonomi.

Se i avsnittet tidigare *"Service över hela ön"* Pendling till jobb och skola via cykel ska underlättas genom att cykelbanor och cykelparkeringar tillåts ta större plats vid planering av vägar och bostadsområden i och runt alla våra tätorter. En bonus är att cykelturismen därmed också kommer gynnas.

Arbete hemifrån, alternativt från närmaste tätort ska möjliggöras för de medarbetare inom Region Gotland som inte är beroende av att vara på en speciell arbetsplats. Detta för att minska arbetspendlingen med onödigt resande och stärka landsbygdens attraktivitet för boende över hela ön. Förhoppningsvis kan detta även ske i samarbete med vissa statliga myndigheter.

De områden av Region Gotlands markinnehav som har högst natur- och friluftsvärden vill vi avsätta som naturreservat. Övriga skogar ska skötas genom skonsamt brukande så de bidrar till höga naturvärden och friluftsvärden. Ifall regionen äger mark som är lämplig för att återskapa våtmarker på ska detta göras för förbättrad vattenhållning på ön samt höjda naturvärden.

Vänsterpartiet är positiva till bildandet av nationalparken kring Båsteträsk. En mångfald av arter och naturmiljöer kommer att skyddas och nationalparken innebär stora möjligheter för naturturismen i närområdet och på övriga Gotland. Vi kommer vara måna om att bevaka att sjöns dricksvattenuttag kan fortsätta som tidigare.

Gröna näringar

Företag som har sin bas inom jord, skog, trädgård eller hästverksamhet utgör tillsammans med förädlingsindustrin basen för den gotländska landsbygdens ekonomi. Vänsterpartiet har bidragit till att utveckla Gotland Grönt Centrum i Roma i syfte att stärka de gröna näringarna. Nu vill vi att centrumet går i täten för ett hållbart lantbruk och växer både som utbildningsplats för ungdomar och vuxna, samt blir en motor för andra utvecklingsinsatser.

Vi vill utöka odling och förädling av proteinrika grödor som kan ersätta kött. Vi vill även se en utveckling av odling av fisk på land, eftersom de kan vara delar av en hållbar livsmedelsproduktion.

Region Gotland ska öka andelen av gotländska, svenska och ekologiska produkter vid sina inköp av livsmedel. Svenska jordbruk är mindre miljöbelastande, har bättre djurskydd och lägre användning av antibiotika än övriga länder.

Kalkindustrin ger arbetstillfällen på Gotland och kalkstenen är en viktig råvara för svensk industri. Brytningen måste ske på ett miljömässigt sätt som inte hotar Gotlands känsliga grundvatten eller större vattentäkter. Om kalkbrytning ska etableras i nya områden på Gotland, måste det först göras en bred samhällsanalys som grund för beslut om området är lämpligt för kalkbrytning. Konflikter med andra samhällsintressen och utvecklingsmöjligheter måste beaktas. Att utvinna naturresurser ska inte vara gratis. Vänsterpartiet anser att all mineralbrytning skall beskattas högre. Vi vill att de skattepengar som då kommer in skall avsättas i regionala fonder som skall användas för investeringar i infrastruktur, samhällsservice och för att bidra till nya jobb när brytningsperioden är över.

Besökare, välkomna!

Vår ö ska vara ett bra alternativ för semesterresor, året runt. Gotland har många styrkor som vi behöver ta vara på och vårda. Östersjön, den långa kusten, vacker natur och en rik kultur, både förhistorisk, historisk och nutida är sådant som lockar.

Satsningar på turism utanför högsäsong ska gynnas. Detta för att ge ett stabilare inkomstunderlag för de som jobbar inom turistnäringen och för att bättre nyttja det vi redan har byggt upp och har på plats. Men självklart behöver vi även vässa det som vi redan är bra på. Almedalsveckan och Medeltidsveckan är fortsatt viktiga att utveckla.

Vänsterpartiet vill satsa mer på skötsel och tillgänglighet till badplatser, besöksplatser och friluftsområden, vilket är viktigt för besöksnäringen men även för oss som bor här. Vandringsleder över hela ön görs iordning för att gynna vandringssturismen, en sorts turism som hittills fått mycket liten uppmärksamhet på Gotland och som dessutom är möjlig under en längre säsong än bara sommaren. Även större fokus på natur- och kultur, cyklism, mathantverk och så vidare skulle kunna skapa en mer varierad turism. För att besöksnäringen ska ha möjlighet att växa på Gotland krävs god tillgänglighet med färjor. Varje person som vi lockar att resa till Gotland istället för att med flyg resa längre bort innebär dessutom en mindre belastning på klimatet.

Kompetens och yrkesutbildning

Gotland behöver vara attraktivt för att locka och behålla människor. Det kräver ett brett utbud av utbildningar. Både ungdomar och vuxna behöver yrkesutbildningar utformade i nära samverkan med arbetslivet. De närmaste åren behövs det göras särskilda insatser för att de som inte har tillräckliga kunskaper i svenska och andra som har svårt att få arbete ska få en utbildning som ger dem jobb på ön. Uppsala Universitets etablering kan innebära stor betydelse för öns utveckling av Gotland. Fler utbildningar lockar fler människor till Gotland. I samverkan med Region Gotland kan fler ges utbildning till bristyrken. Forskning och samverkan med näringslivet ger ytterligare bidrag till utveckling. Vänsterpartiet vill stödja och underlätta för universitetets utveckling, bland annat genom att erbjuda fler utbildningsplatser och fler bostäder till studenter.

En skola där alla elever lyckas

Vänsterpartiet vill skapa en skola där alla elever lyckas. Vi vet att genomförd gymnasieutbildning kraftigt minskar risken för både arbetslöshet och ohälsa. Därför behöver både skolan och andra verksamheter öka sina ansträngningar för att fler elever ska fullfölja skolan. Det handlar om att förbättra arbetet med tidiga insatser i skolan och att tillsammans med hälso- och sjukvården och socialtjänsten förbättra stödet till barn och familjer. Gotland ska erbjuda goda uppväxtvillkor för alla barn.

Vänstern byggde upp en skola för alla på 1900-talet, i strid mot en höger som ville att kunskap skulle vara ett privilegium för några få. I inget annat land var skillnaderna i resultat mellan skolor så små som här. I dag går utvecklingen åt fel håll: elevers bakgrund spelar allt större roll. Hur mycket elever lär sig beror idag alltmer på vilken skola de hamnar i och vilka föräldrar de har. Så behöver det inte vara. Vänsterpartiet vill skapa en jämlik och sammanhållen skola. Skolan och förskolan ska lägga grunden för ett liv med möjligheter - inte ett föräldrat klassamhälle.

En bra förskola är viktig för barns utveckling och lärande. Vi vill se färre barn i barngrupperna och satsningar på förskolan både nationellt och lokalt. Alla barn ska få möjlighet ta del av förskolans verksamhet, det är därför viktigt att behålla rätten till 25 timmar i veckan för alla barn, som införts på Gotland. Vi vill också ge alla barn rätt att vara på fritids även om deras föräldrar inte arbetar eller studerar.

Förskolan och skolan måste bli bättre på att möta barn och elevers olikhet, skolan ska vara tillgänglig för alla. Genom positiva förväntningar på varje elev och en stark tro på att alla elever kan utvecklas skapar vi en skola där alla elever ges förutsättningar att nå sina mål. Det behövs en välutvecklad elevhälsa som kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

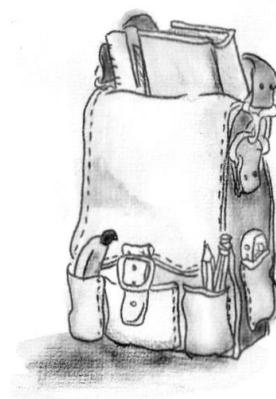
Vänsterpartiet vill arbeta för ökad kunskap och fortsatt utveckling av skolan genom att

- Utveckla undervisningen så att alla elever når skolans mål.

- Bidra till att förändra begränsande könsroller.
- Bättre möta pojkar så att dom når bättre resultat i skolan, eftersom pojkar i allmänhet har sämre resultat än flickor.
- Vara en inkluderande skola där alla elever har sin självklara plats.
- Öka kunskapen om neuropsykiatriska diagnoser, fysiska funktionsnedsättningar och unga med psykisk ohälsa.
- Arbeta mot mobbing och kränkningar.
- Skapa trygghet för HBTQ personer.

Det innebär stora utmaningar att organisera en bra skola på Gotland på grund av ö-läget och att vi har många landsbygdsboende. Många landsbygdsskolor utarmas av det fria skolvalet. Vänsterpartiet anser att Gotland behöver fortsätta att satsa mer än många andra kommuner på förskola och skola. Bra förskola och skola är en investering för framtiden. Vi arbetar för att förskola och skola ska vara tillgängligt över hela ön, och för ett brett utbud av gymnasieprogram av hög kvalitet. Gymnasieprogram som kan tillgodose både elevernas och den gotländska arbetsmarknadens behov. Gymnasieskolan behöver öka sitt samarbete med arbetslivet, för att kunna utveckla utbildningarna och för att få sökanden till yrkesutbildningar som är viktiga för det gotländska samhället.

Skolan och förskolan ska också vara en trygg plats, fri från rasism, sexuella övergrepp och mobbing. De som jobbar där ska arbeta normkritiskt – ingen elev ska känna sig kränkt eller osynliggjord. Ingen ska behöva gå till skolan med en klump i magen.

Bra bostad åt alla

Ett bra och tryggt boende till en rimlig kostnad är en grundläggande förutsättning för ett gott liv. Därför är brist på bostäder till en rimlig kostnad ett allvarligt hot mot detta. Många upplever också bostadsbristen som ett hot på riktigt; var femte ung vuxen är idag orolig för att de inte ska få ett eget boende. På Gotland är kötiderna långa, ca 10 år, för att få en hyreslägenhet i Gotlandshem.

Både bostadsbristen och de alltför höga kostnaderna är ett resultat av avregleringen och nedmonteringen av bostadspolitiken. När marknadskrafterna fått ett större utrymme har byggandet i allt högre grad inriktats på köpstarka grupper och många aktörer på bostadsmarknaden har också haft ett intresse att hålla nere byggandet för att kunna pressa upp priserna.

Det måste byggas fler bostäder, särskilt hyresrätter. Det behövs ett statligt stöd för att stimulera ökat bostadsbyggande med inriktning mot hyresrätter till rimliga hyror och med låg energiförbrukning och bästa möjliga miljöhänsyn.

Bostadsbyggandet i hela landet och på Gotland har i alltför stor utsträckning kunnat styras av bygg- och bostadsföretagen. Det har inneburit att byggandet blivit för dyrt och att alltför lite har byggts. Nu måste Region Gotland ta ett starkare grepp över bostadsbyggandet för att fler och billigare bostäder ska byggas. Det kräver mer aktivitet från regionens eget bostadsbolag, Gotlandshem, men det behövs också en mer kraftfull markpolitik där det skall finnas ett kommunalt markinnehav som klarar behovet av bostadsbyggandet. Förutsättningen för att alla ska få en bostad är att tillgången på hyresrätter ökar. Vi är därför motståndare till utförsäljningar av Gotlandshems lägenheter.

Det är stor efterfrågan på bostäder i Visby men det är också viktigt att byggande sker så att det finns moderna lägenheter på fler serviceorter. Vi kräver därför att Gotlandshem tar ansvar och bygger i Hemse, Klintehamn, Slite och Roma. Det är också viktigt att de äldre som vill ges möjlighet att bo kvar på landsbygden.

Den strandnära bebyggelse som tillåts får inte störa naturvärdena eller allmänhetens tillgång till stränderna.

Vänsterpartiet på Gotland kommer arbeta för att:

- Allas rätt till en bostad tillgodoses och att det på sikt införs en garanti om rätt till bostad inom 3 månader. Vi vill få bort 9 månaders kontrakt för studerande och ungdomar för att skapa trygghet i boendet och underlätta för att vara kvar efter avslutad utbildning.
- Skapa goda boendemiljöer. Att bygga handlar inte enbart om att ordna bostäder, det handlar också om att skapa goda boendemiljöer för människor i alla åldrar med olika sorters bostäder, med lekplatser och grönområden. Det måste vara grunden för all bostadsplanering.

Kultur – en kraft för demokrati

Konst och kultur är nödvändiga värden i ett samhälle. För att vi människor skall leva ett gott liv krävs att vi har tillgång till dans, musik, film, teater, litteratur, bildkonst och andra konstformer.

Kulturen värnar om varje människas unika värde, rätten att vara olik, samt grupper, religioners och länders särpräglade traditioner och visioner. Kultur utgör i sig en motkraft till ett samhälle präglad av vinstmaximering, eftersom dess egentliga värde inte kan mätas kommersiellt.

Kultur är viktigt för att människor ska känna identitet och tillhörighet. Vår kulturpolitik bygger på tillgänglighet, det vill säga allas rätt till kultur.

Vi i Vänsterpartiet vill att alla människor som vill ska ha tillgång till konstnärliga former som får oss att skratta, gråta och tänka efter.

På Gotland har vi flera institutioner som vi ger bidrag till. Regionmusik, Länsteater, Länsmuseum och bibliotek. Institutioner som är viktiga för det breda kulturlivet på Gotland och som ytterligare kan utvecklas för att ännu fler ska nås.

Vi ser bibliotekens viktiga roll i det gotländska samhället. Vi vill därför utöka bibliotekens och bokbussens verksamhet, så att de blir viktiga servicepunkter med ett bredare uppdrag. (läs mer under rubriken Service över hela ön)

Föreningslivet är viktigt i syfte att ena människor kring gemensamma intressen. Vänsterpartiet på Gotland vill stödja ett växande kultur- och föreningsliv och verkar för att alla, oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation ska kunna delta utifrån sin förmåga.

Pengar bör satsas på barn och ungas tillgång till kultur. Att skolelever får lära sig om olika kulturyttringar genom besök på konstmuseum, bibliotek och tillgång till kulturskolan.

Försvara och utveckla demokratin

En stark demokrati är ett avgörande fundament i ett bra och väl fungerande samhälle. Demokratin är inte något vi kan ta för given utan den måste ständigt återerövas och utvecklas. Dessvärre har demokratin försvagats det senaste decenniet och vi har dessutom anledning att känna fler hot mot demokratin än vi gjort på mycket länge.

Demokratin är den kraft vi har för att motverka vissa kommersiella intressen. Det är tack vare

den vi kan se till att stränder inte blir privata, och att viktiga verksamheter som skolor, bussar eller Gotlandsfärjor ska drivas utan vinstsyfte.

Genom att viktiga verksamheter i samhället drivs enligt demokratiska principer kan vi visa hur värderingar som bygger på dessa principer bidrar till ett samhälle som är bra för alla. Privatiseringar och mer affärsinriktade styrmodeller har de senaste decennierna inneburit att demokratin försvagats.

Idrott och fritid på jämställda villkor

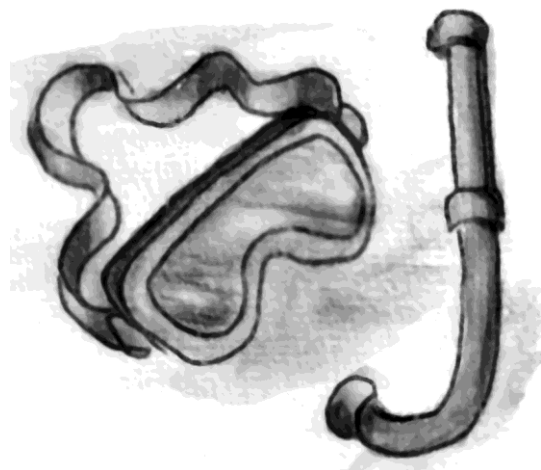
Vänsterpartiet vill att alla som bor på Gotland skall ha tillgång till ett rikt kulturliv och en meningsfull fritid. Vår politik går ut på att skapa förutsättningar för utveckling, välbefinnande, motion och kreativa aktiviteter.

I samhällsplaneringen är det viktigt att det säkerställs att det finns utrymme och möjlighet till lek, fysisk rörelse och spontanidrott.

Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp i alla verksamheter. Vänsterpartiet vill bibehålla det ekonomiska stödet till föreningar och föreningsdrivna anläggningar.

Vänsterpartiet på Gotland kommer arbeta för att:

- Rusta upp badhusen i Hemse och Fårösund och bygga ett nytt badhus i Visby.
- Utveckla Rävhamnen som ridanläggning.
- Ge alla barn oavsett kön likvärdiga villkor att utöva sina intressen.

En välfärd att lita på

Livet far fram med oss på olika sätt, några har behov av sjukvård först efter de fyllt 90 år, andra drabbas av sjukdom och får funktionsnedsättningar långt tidigare i livet. Det vi alla har gemensamt är att vi är människor som i grund och botten har samma behov. Vi behöver mat, kläder, tak över huvudet, någon som bryr sig om och ser oss. Vi behöver känna oss trygga i att vi får den hjälp vi behöver när vi inte klarar oss själva.

Arbetet mot våld i nära relationer måste förstärkas. Om du blivit utsatt ska du ha ett bra stöd, både från en ideell kvinnojour och från de delar av välfärden du behöver. Våld ska aldrig accepteras och förebyggande arbete måste ske i många olika delar av samhället, i skolan, i socialtjänsten och i sjukvården."

Om vi mitt i livet måste göra en omstart på grund av sjukdom eller olycka eller när åldern tar ut sin rätt, så behöver samhällets resurser finnas där och samarbeta. Det kan till exempel handla om kontakt med hälso- och sjukvård, socialtjänst, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. I hela denna process måste vi känna oss delaktiga och bli bemötta som människor.

Vänsterpartiet vill att tillgången till omsorg ska vara självklar och likvärdig för alla, den dag behoven finns. Omsorgen skall styras av etiska och demokratiska beslut. Alla ska ha samma möjligheter till ett bra liv och få rätt stöd för att klara sin vardag.

Vi lever allt längre idag och fler lever längre med svåra sjukdomar, det ökar behovet av vård- och omsorg och personalen som möter dessa människor behöver ha kunskap kring olika sjukdomstillstånd för att kunna ge den bästa omvårdnaden.

Vi har alla olika önskemål om hur vi vill tillbringa vår ålderdom och vilka insatser vi vill ha hjälp med. Vänsterpartiet vill att äldreomsorgen ska kunna möta olika önskemål i en rimlig omfattning.

Detta vill vänsterpartiet på Gotland arbeta för:

- Att både barn och vuxna med funktionsnedsättningar ska ha möjlighet

att delta i aktiviteter utanför hemmet. Vi måste därför värna om LSS – lagstiftningen.

- Satsa på förebyggande och tidiga insatser kring riskbruk, missbruk och beroende. Mini Maria är ett gott exempel på det.
- Att den som inte klarar bo kvar i hemmet, ska få en plats på ett särskilt boende.
- Att få bo tillsammans med sin partner om man så önskar även när bara den ena har behov av särskilt boende.
- Att de som behöver hjälp av samhället ska ha en lagom mängd kontakter, en lagom mängd kan vara att kontakterna inte är flera än att personen klarar att skapa en relation till varje personal.

En jämlik sjukvård

Vänsterpartiet arbetar för en hälso- och sjukvård på Gotland som är likvärdig med landet i övrigt. Arbetet ska bedrivas förebyggande, hälsofrämjande och rehabiliterande. Vården ska vara jämlik och utgå från en social helhetssyn. Vänsterpartiets sjukvårdspolitik har som ledstjärna att du skall vara trygg med sjukvården. Vården skall vara tillgänglig och av hög kvalitet den dagen den behövs. Antingen via fysiskt besök, nätet eller telefonen.

Trots att Sverige har en hälso- och sjukvård i medicinsk världsklass så är den inte jämt fördelad. Inom nästan alla delar av sjukvården får den med hög utbildning bättre och effektivare behandling än den med låg utbildning. Till exempel presenterades våren 2018 en studie där det visar sig att risken att dö i cancer är högre om du är lågutbildad än om du har en högre utbildning. En sådan sjukvård vill vi inte ha, det ska inte ha någon betydelse om du kan prata för dig eller inte. Vården ska fungera likvärdigt för alla. För Gotlänningarna är tillgängligheten till primärvården av stor betydelse eftersom den är första kontakten när du söker vård. Primärvården måste fungera som en gemensam vårdnivå och inte som en mängd vårdcentraler. Vi vill ge primärvården möjlighet att fånga upp patienter i tid, arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Detta minskar trycket på akutsjukvården och en

väl fungerande primärvård är viktig för hela vårdkedjan. Ett stort bekymmer har varit och är, bristen på läkare. En satsning (som pågått under mandatperioden) har varit att anställa många utbildningsläkare för att säkra bemanningen framöver. När läkarna är klara med sin utbildning måste vi vara en attraktiv arbetsgivare så att läkarna väljer att stanna kvar och arbeta på våra Gotländska vårdcentraler.

Vänsterpartiet har haft stort fokus på den psykiatriska vården och har bidragit till att psykiatrins lokaler nyligen har renoverats och nytt arbetssätt med personcentrerad vård har införts. Målet är att alla patienter som är inskrivna i psykiatrins öppenvård skall ha en fast vårdkontakt. Vänsterpartiet arbetar för att tvångsåtgärderna minskas bland annat genom att stödja arbetet med brukarstyrd inläggning som arbetssätt.

Särskilt fokus bör läggas på barn- och ungdomspsykiatri. Den psykiska ohälsan ökar bland unga gotlänningar. Det finns stora vinster, främst för den enskilda människan men även för samhället att identifiera och snabbt behandla psykisk ohälsa och psykosomatiska symtom bland unga. En god hälsa och en fullgången gymnasieutbildning är en bra grund när man tar sina första kliv i livet efter gymnasiet. Viktigt är en väl utvecklad elevhälsa inom den gotländska skolan och en bra samverkan mellan sjukvård, skola och socialtjänst. Vi känner en viss oror att förskrivningen av ADHD medicin och antidepressiv medicin till barn och unga de senaste åren har ökat på Gotland. Det krävs alltid en helhetsbild över den ungas situation för att komma tillrätta med psykisk ohälsa.

Antalet självmord på Gotland är stort och vi måste fortsätta det arbete som pågår för att motverka detta och utveckla arbetet ytterligare. För Vänsterpartiet är det en självklarhet att arbeta för en nollvision.

Personalens arbetssituation måste bli bättre, lönerna måste höjas. Vänsterpartiet vill införa 6-timmars arbetsdag och vill att det görs ett försök med detta inom sjukvården på Gotland under kommande mandatperiod. Varje medarbetare skall ha en kompetensutvecklingsplan. Med en

bra personalpolitik kan vi minska beroendet av hyrpersonal.

Vänsterpartiet på Gotland vill arbeta för att:

- Du som patient möter samma läkare och behandlare i så stor utsträckning som möjligt. Detta ger en ökad trygghet och är viktigt för att kunna ge en bra och säker vård.
- Utveckla primärvårdens trygghetspunkter som idag är uppskattade och utför blodtryckskontroll, sårömläggning, provtagning med mera. Viktigt att öppettiderna på trygghetspunkterna anpassas efter behovet.
- Digitala lösningar används redan men behöver utökas eftersom det spar onödigt väntande och resor för patienter. Exempel är när Inskrivning och uppföljning av behandling på fastlandet sker via videokonferenser istället. Den digitala tekniken bör även kunna användas från trygghetspunkterna när Distriktsköterskan behöver konsultera en läkare eller en kollega.
- Förbättra förlossningsvården Det är hög tid att förlossningsvården prioriteras och utvecklas. Kvinnor som drabbas av förlossningsskador lider i det tysta. Det kan inte få fortgå!
- Följa upp psykiatrins arbete med personcentrerad vård.
- Fortsätta det självmordsförebyggande arbetet som pågår.
- Genom Barnsam se vilka insatser barn- och unga behöver som komplement till medicinering.

Gotlands ö-läge kräver att vi har ett sjukhus med bred kompetens där akut sjuka patienter snabbt kan omhändertas. Staten måste ta ett ökat ansvar för finansieringen.

Vänsterpartiet är emot vinster i välfärden. Vi betalar skatt för att få en bra sjukvård inte för att göda riskkapitalbolag och bemanningsföretag!

Medarbetarna - välfärdens viktigaste resurs

Region Gotland är öns största arbetsgivare med ca 6 000 anställda. Det behövs duktiga och engagerade medarbetare för att kunna ge en bra service till Gotlands invånare.

Rätt till heltid, deltid som möjlighet ska vara norm inom Region Gotland. Vänsterpartiet vill på sikt sänka heltidsmättet till 6-timmars arbetsdag. Praktiska svårigheter att möjliggöra detta kan finnas inom vissa bristyrken men det kan även vara en rekryteringsfördel. En minskad arbetstid kan medföra ökad livskvalitet och hälsa, samt minskad stress och konsumtion av förbrukningsvaror. Vänsterpartiet föreslår att staten betalar för att ett försök med sex timmars dag genomförs på en arbetsplats i varje kommun under nästa mandatperiod.

Alldeles för många medarbetare i Region Gotland upplever för små möjligheter att påverka sitt eget arbete. Regionen måste ge sina anställda ökade möjligheter att påverka sitt eget arbete och öka det demokratiska inflytandet över hur regionen styrs och bedriver sin verksamhet.

Detta vill vänsterpartiet på Gotland göra för att regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare:

- Medarbetarna måste få mer inflytande och delaktighet i sitt dagliga arbete.
- Medarbetarens kunskaper och kompetens måste tas tillvara i förändringsprocesser och utvecklingsarbete.
- Alla ska ha rätt till heltid och möjlighet till deltid efter önskemål.
- Sänkt heltidsmätt, på sikt 6-timmars arbetsdag.
- Motverka osakliga löneskillnader.
- Byta fokus från ständiga besparingar till fokus på utveckling av verksamheter, vilket kommer att skapa en positiv stämning på arbetsplatserna.

Vi är många som oroas över den politiska utvecklingen där allt fler partier drar längre höger ut för att komma åt röster som förlorats.

Vänsterpartiet tycker självklart att det är helt fel väg att gå.

Vi står fortsatt för öppenhet, medmänsklighet och solidaritet, starkare i tider då det behövs som mest.

Vi ställer inte grupper och enskildas behov mot varandra utan är övertygade om att ett rättvist och jämlikt samhälle är bättre för alla. Alltid.

Tack för visat intresse! Om du har frågor och funderingar rörande det du läst eller om du saknar något. Tveka inte att kontakta Vänsterpartiet på Gotland.

Din röst är viktig för oss!

Vänsterpartiet Gotland

0498 21 28 20

0736 19 17 33

v.gotland@gmail.com

<http://gotland.vansterpartiet.se>

